

O MOZO PICASSO: DA CASA AO COLEXIO

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 3º-4º PRIMARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Casa Museo Picasso- Praza de Pontevedra- Instituto Eusebio da Guarda

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder ao percorrido virtual a través da páxina web www.edu.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses da praza de Pontevedra (esquina Teresa Herrera)

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses da praza de Pontevedra (esquina perfumería Arenal)

.....
Cúmprense 120 anos da primeira exposición dun neno de apenas 13 anos que co paso dos anos converteríase no artista máis importante do século XX. Esa primeira exposición celebrouse na nosa cidade e ese pequeno artista chamábase Pablo Ruiz Picasso.

Os cinco anos que pasou na nosa cidade son considerados o despertar dun xenio, y e as súas obras enchen de comentarios as páxinas dos libros máis importantes da historia do arte.

A vida do pequeno Pablo na cidade foi como a de outros moitos nenos da época, de casa ao colexio e do colexio a casa, pero nos seus anacos libres, Pablo aproveitaba para observar e debuxar o que nosa cidade lle ofrecía.

OBJECTIVO: Coñecer a vida diaria e os espazos que frecuentaba o mozo Picasso durante a súa estancia na cidade a finais do século XIX, así como as súas habilidades pictóricas nesa temperá idade.

Descubrir o significado da pomba que se atopa na praza de Pontevedra, e o seu orixe como símbolo da paz.

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: a través dun pequeno caderno a modo os escolares deberán ir realizando actividades relacionados coa figura do escritor. Actividades encamiñadas a coñecer a vida de este xenio da pintura e a súas obras pictóricas da época da súa nenez.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios..

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Casa Museo Picasso, o seu fogar na cidade (visita ao interior)

PARADA 2: Praza de Pontevedra, o seu lugar de xogos.

A pomba da Paz, un símbolo mundial.

PARADA 3: Instituto Eusebio da Guarda, o seu lugar de estudo (visita ao interior)

Salón de actos: un espazo decorado para ser visto

A CIDADE DE MARÍA PITA

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 3º-4º PRIMARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Casa Museo María Pita- Praza de Cortaduría- Xardín de San Carlos- Praza de Azcárraga- Porta de Aires

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder ao percorrido virtual a través da páxina web www.edu.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses da Maestranza

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada da Mestranza

*No caso de dous grupos realizando de xeito simultáneo o itinerario, un deles apearase no inicio e o outro grupo na parada final.

.....

Quén foi en realidade María Pita? Unha muller defensora dos seus dereitos ou unha muller na procura da liberdade da súa cidade? Ou tal vez é María Pita unha lenda da nosa cidade? O nome de María Pita escríbese con letras de ouro na historia. A praza mais importante da cidade, unha estatua, unha Casa Museo e o recoñecemento da meirande parte da poboación coruñesa, pero... que foi realmente? Un percorrido pola cidade vella trasladaranos a coñecer a esta muller.

OBXECTIVO: Coñecer e situar nun marco histórico e espacial a figura de María Pita e a súa participación no asedio da cidade de 1589 valorando o papel dos homes e as mulleres na defensa da liberdade.

Desenvolver a curiosidade pola historia e os feitos acontecidos na cidade onde vivimos, recoñecendo a importancia dos espazos expositivos como lugares de aprendizaxe.

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: a través dun pequeno caderno os escolares realizan actividades coa figura de María Pita e a cidade encamiñadas a coñecer o noso patrimonio histórico.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.
Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Casa Museo María Pita, un museo para a historia (visita ao interior)

PARADA 2: Plaza de Cortaduría: a sociedade do século XVI. Quén vivía na cidade?

PARADA 3: Xardín de San Carlos: as defensas

PARADA 4: Porta de Ares: onde María Pita converteuse nunha heroína

PARADA 5: Estatua de María Pita

QUEN É QUEN

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 5º-6º PRIMARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Plaza de María Pita- baluarte do Parrote- Plazuela de Santo Domingo- Xardín de San Carlos

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses de Porta Real

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses de Porta Real

.....

A historia das cidades as constrúen as persoas. Coñecer ós personaxes da nosa cidade supón un recoñecemento as persoas partícipes na súa construción, desde as lendas ata o seu orixe, sen esquecer os personaxes que viviron na cidade e axudárona a formar parte da historia.

OBXECTIVO: Recoñecer a importancia das persoas ao longo da historia e valorar suas actitudes que determinaron cambios na historia

Coñecer algúns personaxes a través de fontes históricas

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: a través dun pequeno caderno os escolares realizan distintas actividades relacionados co itinerario e cos personaxes. As actividades procuran recordar o máis característico dos personaxes a través de fontes históricas

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Inés de Ben, podería ser unha heroína...

PARADA 2: José Cornide, e a torre de hércules

PARADA 3: Sir Jonh Moore e Rosalia de Castro. Que teñen en común?

PARADA 4: Alfonso IX e as Damas. Os orixes de Crunia

PARADA 5: Hércules e súas lendas

A CORUÑA: PRAZA FORTE DO REINO DE GALICIA

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 5º- 6º PRIMARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Murallas do Parrote (Porta do Parrote- Porta do Clavo)- Baluarte- Porta de San Miguel- Castelo de San Antón

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder ao percorrido virtual a través da páxina web www.edu.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte no Paseo do Parrote (altura nº 18)

FINAL: o transporte recollerá os participantes na parada do Castelo de San Antón

*No caso de dous grupos realizando xeito simultáneo o itinerario, un deles apearse no inicio e o outro grupo na parada final.

* As paradas dos autobuses poderanse modificar en función das obras de peonalización da Avenida da Mariña

.....
Durante o reinado de Filipe II, a cidade pasou a converterse en "forza e garda do reino de Galicia", a situación estratéxica do seu porto debía ser resgardado de posibles inimigos. Por iso, é a partir de finais do s.XVI cando se acometen importantes reformas na cidade cuxos vestixios se poden considerar neste itinerario.

OBXECTIVO: Situar os nenos/ás no contexto histórico no cal a cidade foi considerada praza forte do reino de Galicia, a través das diferentes fortificacións que se realizaron e que aínda se conservan.

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: a través de distintas actividades formuladas nun caderno, os participantes observarán e descubrirán diferentes símbolos e os significados da época histórica na que se desenvolve o percorrido e que se conservan neste espazo da cidade.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Porta do Parrote, o símbolo do Vélaro de ouro

PARADA 2: Porta do Clavo

PARADA 3: O Baluarte
Historia de San Carlos, de baluarte a Xardín.

PARADA 4: Porta de San Miguel, o embarcadoiro da cidade

PARADA 5: O castelo de San Antón, de lazareto a museo.

PRAZAS CON PODER

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 5º- 6º PRIMARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Praza da Constitución- Praza de Azcárraga- Rúa Damas- Praza María Pita

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder ao percorrido virtual a través da páxina web www.edu.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses do Paseo do Parrote

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses do Paseo do Parrote

* As paradas dos autobuses poderanse modificar en función das obras de peonalización da Avenida da Mariña

.....
Durante boa parte da historia, as prazas da cidade vella coruñesa foron testemuña de innumerables acontecementos históricos. Dende a construción das primeiras casas reais e a primitiva sede do concello ata o edificio onde se almacenaba a fariña, pasando polo lugar onde se realizaban os mercados mensuais. Co paso dos séculos o poder trasladárase a outra zona da cidade e a cidade vella quedaría no recordo.

OBXECTIVO: Relacionar diferentes épocas históricas a través das prazas públicas que constituían o punto central na vida diaria dos habitantes da cidade, mostrando os espazos que son e foron de grande importancia para o desenvolvemento da cidade.

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade

METODOLOXÍA: a través de actividades encamiñadas a reforzar a observación e discriminación de diferentes espazos da cidade, así como de coñecer diferentes elementos peculiares das prazas polas que transcorre o percorrido.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Praza da Constitución.

O Pazo de Capitanía (visita ao interior)

PARADA 2: Praza de Azcárraga: de praza comercial a praza de paseo.
Simbología da Fonte do Desexo.

PARADA 3: Praza de María Pita: 100 anos de construción

Pazo Municipal (visita ao interior)

Escaleira de honra. Salón de plenos. Despacho de Alcaldía.

CAMIÑO REAL

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 1º-2º SECUNDARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Rúa Real- Teatro Rosalía de Castro- Rúa Rego de Auga- Palacio Municipal.

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder de xeito virtual ao interior do Concello a través da páxina web: www.artaaldescubierto.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte na Avenida da Mariña (parada de buses da canella da Estacada)

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses do Paseo do Parrote (altura Casa Molina)

*No caso de dous grupos realizando de xeito simultáneo o itinerario, un deles apearase no inicio e o outro grupo na parada final.

* As paradas dos autobuses poderanse modificar en función das obras de peonalización da Avenida da Mariña

.....
A partir do s. XIX o poder da cidade trasládase ao populoso e rico barrio da Peixaría onde os burgueses e comerciantes construían, non só as mellores vivendas, senón tamén os lugares de entretemento axeitados para a sociedade. O antigo Camiño Real pasa a converterse, non só en lugar de paseo, senón en lugar de residencia e comercio de importantes coruñeses.

OBXECTIVO: Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico da cidade, coñecéndoo a través das súas rúas e a súa historia, mediante un traxecto polo antigo camiño real, lugar polo que se accedía á cidade antiga.

METODOLOXÍA: mediante un caderno que cada participante levará consigo, os escolares deberán superar retos lóxicos e matemáticos que lle permitan avanzar no itinerario e chegar ao final do camiño para acceder ao interior do Concello.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Rúa Real

As casas de comerciantes e burgueses.

PARADA 2: Teatro Rosalía de Castro (visita ao interior)

Teatro da Beneficencia

PARADA 3: Rúa Rego de Auga

PARADA 4: Palacio Municipal (visita ao interior)

Escaleira de honra. Salón de plenos. Despacho de Alcaldía.

PERSONAXES DA CIDADE

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 1º-2º ESO

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Plaza de María Pita- Baluarte do Parrote- Plazuela de Santo Domingo- Xardín de San Carlos

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder ao percorrido virtual a través da páxina web www.edu.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses de Porta Real

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses de Porta Real

.....

Personaxes da historia ou habitantes da cidade pero todos persoas que merecen ser recoñecidas, persoas cuxas historias transcenderon, persoas dedicadas ás letras, á liberdade, ou á beneficencia. Todas elas teñen algo en común, son personaxes da nosa historia local.

OBXECTIVO: Recoñecer a importancia das persoas ao longo da historia e valorar suas actitudes que determinaron cambios na historia

Coñecer algúns personaxes a través de fontes históricas

Aprender a valorar e o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: o percorrido levaranos por rúas que recordan a figura destes personaxes. Cada vez que se presenta a un personaxe, o alumnado debe escribir, en grupo de 4 ou 5 persoas, un titular periodístico coa idea mais relevante que recorden do personaxe. As actividades procuran recordar o máis característico dos personaxes a través de fontes históricas

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Isabel Zendal e a expedición Balmis

PARADA 2: María Barbeito, a mestra da coeducación

PARADA 3: Margery Kemper. Os peregrinos, no Camiño Inglés

PARADA 4: Emilia Pardo Bazán, a intelectual

PARADA 5: Concepción Arenal, a visitadora de cárceres

ISABEL ZENDAL E OS NENOS DA VARIOLA

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 1º-2º ESO

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Balcón de Balmis- C/Hospital- Dársena

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada da Domus

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses de Porta Real

Nesta ocasión existe un traxecto en autobús na metade do percorrido que levará os participantes desde a Domus ata a rúa Hospital, para despois continuar a pé.

Moitos anos quedara esquecida a historia dunha muller, uns nenos e dunha expedición marítima que con orixe na Coruña cruzou o océano para levar unha vacina. Cada vez é mais recordada, e neste percorrido tentaremos amosar os lugares que recordan a historia e os personaxes que interviñeron nela.

OBXECTIVO: Coñecer a figura de Isabel Zendal e a importancia que tivo para a medicina.

Situar a súa figura no contexto histórico

Aprender a valorar e o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: o percorrido levaranos por rúas que recordan a figura destes personaxes e os espazos da cidade que manteñen a súa pegada. En cada un dos espazos, os participantes deberán poñer unha opinión do estado no que se encontra o espazo en relación coa historia que se conta.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Balcón de Balmis (Domus)

PARADA 2: Rúa Hospital. A casa dos expósitos.

PARADA 3: Dársena. O lugar desde onde saiu a expedición

MARÍA CASARES: UNHA CORUÑESA EN PARÍS

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 1º-2º ESO/ 3º-4 ESO

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Teatro Rosalía de Castro- Praza do Humor- Casa Museo Quiroga

ITINERARIO SMART: ---

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses da Praza de España

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses de Porta Real

O ano 2022 celébrase o centenario dunha das grandes coruñesas, ás veces esquecidas na súa propia terra, aínda que coñecida e admirada como a mellor actriz de teatro en Francia.

A forte personalidade de María Casares tiña que atopar unha saída, descubrindo o teatro como o lugar onde podía dar renda solta ao seu carácter: esixente, atrevida, moderna, carismática, emotiva, dominante, salvaxe, revolucionaria sentiu o teatro como parte da súa vida, e non parou de aprender ata a súa morte.

OBXECTIVOS:

- Coñecer a vida de María Casares no seu entorno mais persoal, paseando polas rúas que sentiu como propias na súa infancia, achegándonos á súa vida e a súa situación familiar e aupala ao posto do que é merecedora.
- Empregar os recursos da memoria histórica cultural como elemento de coñecemento da estrutura política, social y urbanística da época. Aproximar ao alumnado á necesidade de divulgar a liberdade, xustiza e igualdade.
- Promover unha cidadanía activa, crítica, responsable e tolerante. Fomentar a crítica e a responsabilidade.

METODOLOXÍA: Os escolares realizan actividades relacionados coa súa figura mediante un roteiro por algúns dos lugares que recordan á actriz.

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Casa Museo Casares Quiroga

PARADA 2: Praza do Humor

PARADA 3: Teatro Rosalía de Castro

CASAS CONSISTORIAIS AO LONGO DA HISTORIA

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS A LOS QUE SE DESTINA: 3º-4º SECUNDARIA

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Igrexa de Santiago- Praza de Azcárraga- Rúa da Franxa- Igrexa de san Jorge- Praza de María Pita

ITINERARIO SMART: posibilidade de acceder de xeito virtual ao interior do Concello a través da páxina web: www.artaaldescubierto.coruna.es

INICIO: os participantes apearanse do transporte no paseo do Parrote (altura casa Molina)

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses do paseo do Parrote (altura casa Molina)

.....
Dende o momento no que o rei Afonso IX concede á cidade o foro de Benavente xorde a obriga de realizar un concello varios días á semana. Non sempre os representantes se "ayuntaban" no mesmo lugar. As necesidades da poboación, as rivalidades cos membros da Real Audiencia ou as interioridades locais obrigaron a cambiar a localización do concello durante séculos ata a súa situación actual, a praza de María Pita.

OBXECTIVO: Coñecer diferentes espazos da cidade onde se asentaron as Casas Consistoriais dende a súa primitiva situación no adro da Igrexa de Santiago ata o seu asentamento definitivo na Praza de María Pita

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade

METODOLOXÍA: durante o desenvolvemento do percorrido realízanse diferentes paradas onde se tratará de situar as antigas sedes da Casa do concello realizando nelas actividades sobre planos para comprender as diferentes formulacións urbanísticas

COMPETENCIA: cultural- artística.

Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación.

Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: Igrexa de Santiago, o inicio do Concello

PARADA 2: Praza de Azcárraga, as primeiras Casas Consistoriais

PARADA 3: Casa Martelo, o traslado á Peixaría

PARADA 4: Igrexa de San Jorge

PARADA 5: Praza de María Pita

Palacio Municipal (visita ao interior)
Escaleira de honra. Salón de plenos. Despacho de Alcaldía.

MODERNISMO CORUÑÉS

GUIA DO ITINERARIO

CURSOS AOS QUE SE DESTINA: 3º-4º ESO e BACHERELATO

DURACIÓN ESTIMADA: 90 minutos

ITINERARIO: Praza de Lugo- Rúa Ferrol- Praza Pontevedra

INICIO: os participantes apearanse do transporte na parada de autobuses da Praza de Pontevedra

FINAL: o transporte recollerá aos participantes na parada de autobuses de Praza de Galicia

A finais do século XIX un novo proxecto urbanístico daba pé ao Ensanche, un novo barrio da cidade chamado a ser o lugar onde asentaránse a clase social da burguesía industrial e os recién chegados indianos. Con ganas de mostrar ao resto da cidade a súa importancia decidiron edificar as súas casas seguindo as pautas da arquitectura de moda na época, o modernismo. Arquitectos coma Julio Galán, López Hernández ou Boán Callejas, entre outros, lograron que o Ensanche coruñés convertírase nun lugar de fachadas para ser admiradas.

OBXECTIVO: Descubrir o modernismo como a ruptura e un estilo propio dunha clase social e as súas características dentro do contexto histórico.

Coñecer algúns dos edificios máis representativos deste movemento na nosa cidade.

Aprender a valorar e conservar o patrimonio histórico artístico favorecendo o coñecemento da cidade.

METODOLOXÍA: durante o percorrido mostrarase ao alumnado diferentes proxectos orixinais dos edificios que se conservan para comparar o resultado do transcorrer dos anos.

COMPETENCIA: cultural- artística. Coñecer, valorar e gozar o contorno natural, social e cultural, e as interaccións entre eles, así como as posibilidades de defensa, mellora e conservación. Coñecer, comprender, valorar e respectar, as diferentes culturas e os seus patrimonios.

DESENVOLVEMENTO

PARADA 1: A praza de Pontevedra, o inicio do ensanche, Casa Escariz. Casa Salorio

PARADA 2: Praza de Lugo 13 e Praza de Lugo 22. O modernismo no seu esplendor

PARADA 3: Rúa Compostela, Casa Viturro

PARADA 4: Casa Cortés

PARADA 5: Palacio de Xusticia O paso do modernismo o eclecticismo

